

ནད་སྐྱེལ་འགོག་ཁབ་གསར་སྐྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ གསོ་རིག་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚིག་གསར་ཕྱོགས་བསྒྲིགས།

ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས ༡༩ པའི་འགོག་ཁབ་ལས་རིམ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐྱེལ་མོལ་ལ་རོགས་འདེགས་ཀྱི་གསོ་རིག་ཐ་སྐྱད།

Glossary of Medical Terminology for Immunisation and Vaccine development

Produced by Health and Social Policy Branch NSW Ministry of Health, NSW Multicultural Health Communication Service, NSW Refugee Health Service and School of Population Health, University of New South Wales

དོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས ༡༧ པའི་འགོག་ཁབ་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་སློང་མོལ་ལ་རོགས་འདེགས་ཀྱི་གསོ་རིག་ཐ་སྟེན།

ཚོག་གསར་འདི་དག་ནི། རིག་གཞུང་སྣ་མང་གི་ཚོགས་པ་དང་། ཡིག་སྐྱར་བ། སྐད་སྐྱར་བ། སྐད་གཉིས་སྐྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ། རྗེ་ཁུལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་བཅས་ཀྱི་ངོས་ནས་སློབ་འགོག་ཁབ་(འགོག་ཁབ་)ཐོན་སྐྱེད་དང་ལག་བསྟར་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དང་། ལོ་བརྟམས་བས་ལེགས་པ་སློབ་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ཆེད་ཏུ་བསྐྱིགས་པ་ཡིན།

འགན་མེད་གསལ་བསྒྲགས།

ཚོག་གསར་ཕྱོགས་སྐྱིག་འདིའི་དམིགས་ལུལ་ནི། རྣམས་ལུས་པ་དང་། འགོག་ཁབ་བཟོ་སྐྱུན་སྐོར་གྱི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྟེན་རྣམས་ལ། ལོ་བརྟམས་བས་ལེགས་པ་དེའི་རྣམ་དོན་མཁོ་སློབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འདིར་འཁོད་ཐ་སྟེན་རྣམས་དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོར་བེད་སློབ་གནང་དགོས། གསལ་སྤྲོད་ཀྱི་ངོས་ནས་འདིའི་ཐད་བསམ་འཆར་འབྲུལ་འདོད་པའམ་མིང་ཚོག་གསལ་ཐ་སྟེན་གསར་པ་ཁ་སློབ་གནང་འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ Holly Seale ལ། སློག་འཕྲིན་ h.seale@unsw.edu.au ལྟམ། ལ་པར་ཨང་ +61 (02) 9385 3129 བརྒྱུད་འབྲེལ་བ་གནང་རོགས།

ལེགས་གཞོ།

གཤམ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་འདི་ཚོམ་སྐྱིག་གནང་བ་རེད།

- Associate Professor Holly Seale, School of Population Health, University of New South Wales
- Lisa Woodland, Director, NSW Multicultural Health Communication Service
- Dr Kylie Quinn, School of Health and Biomedical Sciences; RMIT University
- Dr Sabira Shrestha, National Centre for Immunisation Research and Surveillance (NCIRS)
- Vicky Jacobson, Coordinator, Refugee Health Network Queensland
- Dr Carissa Bonner, The School of Public Health, University of Sydney

གཤམ་གསལ་རྣམས་ལ་ཚོག་མཛོད་འདི་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་བར་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ།

- Associate Professor Christopher Blyth, Wesfarmers Centre of Vaccines and Infectious Diseases, Telethon Kids Institute.
- Dr Nadia Chaves
- Benine Muriithi, Patricia Argüello de Avila and Mariam Elliott, Refugee Health Network Queensland
- Fartih Karakas and Ismail Akinci, All Graduates
- Dr Jan Fizzell, Senior Medical Advisor, Public Health Response Branch, NSW Health

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ།

འཕྲོད་བསྟེན་ཤེས་ཚད་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས། དྭ་ལམ་དུས་མཚུངས་ཚོམ་སྐྱིག་པ་བེད་སློབ་ཀྱིས། ཚོག་གསར་འདི་དག་ལ་ཚོད་ལྷ་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ། (Ayre, J., et al. (2021). Sydney Health Literacy Lab (SHLL) Health Literacy Editor). འདིར་ཡོད། <https://hdl.handle.net/2123/24642>

དཀར་ཆག

A 4

M 16

B 6

N 17

C 7

O 18

D 9

P 19

E 10

R 21

G 11

S 22

H 12

T 23

I 13

V 24

L 15

W 26

A

Adverse event (reaction)

Any unexpected or serious effect that happens after a vaccine or medicine. Something that was not expected to happen.

གོ་ལྷོག་དོན་རྐྱེན། (གོ་ལྷོག་རྒྱུ་ལ)

འགོག་ཁབ་བཟ། སློན་བཟས་རྗེས་བྱུང་བའི་སློན་དཔག་ལས་འདས་པའི་ཚབས་ཚའི་བྱགས་རྐྱེན་དན་པའི་རིགས་ཚང་མ་སྟེ། དེ་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་བསམ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེན།

Adverse event following immunisation (AEFIs)

An unexpected effect that happens after vaccination. The vaccine may have not been the reason for the problem.

འགོག་ཁབ་རྒྱུ་བྱེད་གོ་ལྷོག་དོན་རྐྱེན།

འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་རྗེས་བྱུང་བའི་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱགས་རྐྱེན་དན་པའི་རིགས་ལ་གོ། དཀའ་ངལ་གྱི་འབྱུང་ཚུ་འགོག་ཁབ་དེ་མ་ཡིན་པའང་སྟོན་པ་རེད།

Advisory Committee on Vaccines (ACV)

A group of experts that gives medical and scientific advice. The group talks to the Australian Government's Minister for Health and the Therapeutic Goods Administration (TGA). They give advice on issues about vaccine safety and use.

འགོག་ཁབ་གྱི་སློབ་སྟོན་ཚོགས་ཚུངས།

གསོ་རིག་དང་ཚན་རིག་རང་བཞིན་གྱི་སློབ་སྟོན་གནང་མཁན་གྱི་བྱང་མཁས་མི་སྣའི་ཚོགས་ཚུངས་ཞིག་གི་མིང་རེད། ཚོགས་ཚུངས་འདིས་ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡའི་གཞུང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་སྟོན་ཚེན་དང་གསོ་བཅོས་དངོས་རྒྱུ་འཛིན་སྲུང་ཁང་(TGA)ལ་སློབ་སྟོན་གནང་གི་རེད། ཚོགས་ཚུངས་འདིས་འགོག་སློན་གྱི་བརྟན་ཆ་དང་སྟོན་སྟོན་ལ་སློབ་སྟོན་གནང་གི་ཡོད་རེད། གསོ་བཅོས་དངོས་རྒྱུ་འཛིན་སྲུང་ཁང་(TGA)གིས།

Allergy

An immune response to a foreign material that is harmless to most people. The foreign material could be food, medicine or a part of a vaccine.

མི་འཕྲོད་པ།

ནད་འགོག་ལུས་རྒྱུས་གྱིས། མི་མང་ཆེ་བར་གཞོན་གྱི་མེད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་རྒྱུ་ལ་ལ་ལན་བྱེད་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་ཕྱི་རོལ་དངོས་རྒྱུ་ནི་ཟས་རིགས་དང་། སློན། སློན་འགོག་སློན་ཁབ་གྱི་ཆ་ཤས་སོགས་ཅི་རིགས་ཡིན་སྟེ།

Antibody

When the body gets sick or gets a vaccine, the body will make antibodies to protect it against that disease. The body can then recognise the germs when that same disease happens again.

ནད་འགོག་ཕྱ་གནུགས།

ལུས་པོར་ནད་ཕོག་སྐབས་སམ། འགོག་སློན་བརྒྱབ་དུས། ནད་ལས་སྲུང་སྐྱོབས་གྱི་ཚེད་དུ་ལུས་པོས་ནད་འགོག་ཕྱ་གནུགས་བཟོ་སྐྱུ་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྗེས་སུ་ནད་དེ་ཡང་བསྐྱར་ཕོག་ཡོང་དུས། ལུས་པོས་ནད་སྲིན་དེ་ངོས་འཛིན་སྐབས་ཀྱི་ཡོད་རེད།

Antigen

A foreign (external) substance like bacteria, viruses, or fungi that cause infection and dis-ease if they get inside the body . The immunes system detects them and produces antibodies to fight them.

འགོག་རྒྱུས་སྐྱེད་རྒྱུ་

འབྲུ་ཕྱ་དང་། གཉན་སྲིན། ཉམ་སྲུ་སོགས་ཕྱི་དངོས་རྒྱུས་པོའི་ནད་སོང་ན། གཉན་ཁབ་ནད་བཟོ་གི་ཡོད་པ་རེད། ལུས་པོའི་ནད་གི་ནད་འགོག་མ་ལག་གིས་དེ་ཚོ་ངོས་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས། ཁ་གཏད་གཅོག་ཚེད་ནད་འགོག་ཕྱ་གནུགས་བསྐྱུ་གྱི་ཡོད།

Adjuvant

An adjuvant is an ingredient used in some vaccines. It helps our bodies make a stronger immune response. The adjuvant works together with other parts of the vaccine. They have been used in some vaccines for over 70 years.

སློན་རོགས།

སློན་རོགས་ནི་འགོག་ཁབ་འགའ་ཤས་ནད་བེད་སྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རིགས་ཤིག་རེད། དེས་ང་ཚོའི་ལུས་པོས་ནད་འགོག་རྒྱུ་ལ་བྱགས་ཆེ་བཟོ་སྐྱུ་བྱེད་པར་ཕན་གྱི་ཡོད། རྗེས་དེ་འགོག་ཁབ་འགའ་ཤས་ནད་བེད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ལོ་ ༧༠ ལྷག་སོང་ཡོད།

A Cont'd

Anaphylaxis

A quick and serious allergic reaction. This could be a reaction to food or medicine. Symptoms can include breathing difficulties, loss of consciousness and a drop in blood pressure. The person will need urgent medical attention and can sometimes die.

ཚབས་ཆེད་མ་འཕྲོད་པ།

མ་འཕྲོད་པའི་རྣམ་འགྲུར་ལྗང་ལ་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་གི་མིང་རེད། འདི་ཟས་དང་སླན་མ་འཕྲོད་པ་ལས་བྱུང་གི་དེ། བད་རྟགས་ཁོངས་སྟེ། དབུགས་རྩལ་གཏོང་དཀའ་བ་དང་། དྲན་པ་འཕྲོད་བཞུགས་ཆག་པ་བཅས་ཡོད་མིན། འདི་བྱུང་དུས་རྗེས་དྲག་གི་སླན་བཅོས་དགོས་ཤིང་། དེ་མིན་འཆི་སྐྱོན་ཡང་འབྱུང་ཉེན་ཡོད།

Association

A link between one event taking place at the same time as another event. The fact that they are happening together does not prove that one event caused the other event.

ལྟན་དུ་བྱུང་བ།

གནས་ཚུལ་གཅིག་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཞན་ཞིག་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བར་གོ། དོན་དངོས་སུ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གཅིག་གིས་གཅིག་ཤོས་དེའི་རྒྱ་ཚ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འགོ།

Asymptomatic

Someone with no sign of infection.

ནད་རྟགས་མེད་མཁམ།

ནད་རྟགས་མི་མཛོན་པའི་མི།

Attenuated vaccine

Live vaccines use a less strong (or attenuated) form of the germ that causes a disease. These vaccines are like the natural infection that they help prevent. They create a strong and long-lasting immune response.

ཤུགས་གཙག་འགོག་སླན།

ནད་སྲོང་མཁམ་ནད་སྲིབ་གྱི་ངར་བཙག་(ཤུགས་ཚད་བཙག་པ)ལྟེ་འགོག་ཁབ་ནད་སླད་པར་གོ། འགོག་ཁབ་འདིའི་རིགས་ནི། རང་བྱུང་གི་གཉན་ནད་དང་འབྲེལ་བར་རྗེས་ལ་སྲོན་འགོག་གི་རྩུས་པ་ཐོན་ཐུབ། དེས་དུས་ལུག་རིང་པོར་ཐུབ་ཆེ་བའི་ནད་འགོག་རྩུས་པ་བསྐྱུན་ཐུབ་ཀྱི་རེད།

Australian Technical Advisory Group on Immunisation (ATAGI)

A group of experts that helps the Government to make decisions on the use of vaccines in Australia.

ཨོ་སི་རྩོ་ལི་ཡའི་སྲོན་འགོག་སླན་ཁབ་གྱི་བྱུང་མཁམ་སྲོབ་སྲོན་ཚོགས་ཚུང་།

ཨོ་སི་རྩོ་ལི་ཡའི་ནང་། འགོག་ཁབ་ལེད་སྲོད་བྱེད་ལྟོགས་ཐད་གཞུང་གིས་ཐག་གཅོད་གནང་རྒྱུ་རོགས་རམ་ཞུ་མཁམ་གྱིས་བྱུང་མཁམ་མི་སྲོབ་ཚོགས་ཚུང་ཞིག།

Australian Immunisation Register

An electronic register that contains information on all vaccines given to all Australians.

ཨོ་སི་རྩོ་ལི་ཡའི་སྲོན་འགོག་སླན་ཁབ་གྱི་དེབ་སྐྱེལ།

ཨོ་སི་རྩོ་ལི་ཡའི་ནང་། ལེད་སྲོད་བྱས་པའི་འགོག་ཁབ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འཁོད་པའི་སྐོག་རྩུལ་པར་གཞིའི་དེབ་སྐྱེལ་ཡིག་ཆ་ཞིག།

B

Batch assessment

A process of checking that the vaccines used in Australia are of high quality. The Therapeutic Goods Administration will do these checks.

ཐོན་འབྲེང་བརྟག་ཞིབ།

ཨོ་སི་རྩོ་ལི་ཡའི་ནང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་འགོག་ཁབ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་མཐོ་པོ་ཡིན་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་ཟེར། གསོ་བཅོས་དངོས་རྒྱས་འཛིན་སྐྱོང་ཁང་(TGA)གིས་བརྟག་དཔྱད་འདི་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེད།

Boost (Booster injection)

An additional vaccine after the first one, given to either build up better immunity or to make sure the immunity lasts longer.

རྒྱངས་སྤེལ། (རྒྱངས་སྤེལ་སྐྱུན་ཁབ)

ནད་འགོག་ལྷན་རྒྱངས་གོང་དུ་སྤེལ་ཆེད་དམ། ལུན་དུ་གནས་པའི་ཆེད་དུ། འགོག་ཁབ་དང་པོའི་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་པའི་འགོག་ཁབ་འཕར་མ་ལ་ཟེར།

Breakthrough infection

When someone can get the infection even though they are vaccinated.

འགག་བརྒྱལ་གཉན་རིམས།

སྤོན་འགོག་སྐྱུན་ཁབ་བརྒྱབ་རུང་། གཉན་རིམས་ཕོག་པ་ལ་ཟེར།

C

Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)

An international organisation that will help many countries gain access to COVID-19 vaccines. It will help governments, including lower income countries, to access safe and effective vaccines for 20% of their population.

རིམ་འགོག་གྲ་སྒྲིག་གསར་སྤེལ་མཉམ་སྲུབ་ཁང་།(CEPI)

རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་ནང་། ཉོག་དབྱིབས་གཉན་རིམ་ ༡༨ པའི་འགོག་ཁབ་ཐོབ་ཆེད། རོགས་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་ཞིག་གི་མིང། འདིས་ཡོང་འབབ་ལྷུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཚུད་པའི་སྤྱིད་གཞུང་མང་པོར། རང་ཁོངས་མི་འཕྲོད་གྱི་བརྒྱ་ཚ་ ༢༠ ལ་བརྟན་ཆ་དང་ཕན་ལུས་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་ཁབ་ཐོབ་ཐབས་སུ་རོགས་སྐྱོར་གནང་གི་ཡོད།

Cell culture

Using cells grown in liquid to make vaccine ingredients.

ཕ་ཕུང་འདེབས་གསོ།

གཤེར་ཁུའི་ནང་གསོ་སྐྱོད་བྱས་པའི་ཕ་ཕུང་འགོག་ཁབ་ཀྱི་གྲུབ་རྒྱས་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ།

Clinical Trial

A type of research study. People either receive a new vaccine or are in the control group. The control group may receive a different vaccine or a placebo, meaning a simple substance with no effects on the body. Participants usually do not know which group they are in. Scientists test the safety and benefits of new vaccines.

ནད་ཐོག་ཚོད་ལྗ།

མི་ལ་འགོག་ཁབ་བརྒྱུ་སྐྱེ་ཚོད་ལྗ་བྱེད་པའམ། ལྷངས་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཚུང་ནད་བརྒྱུ་སྐྱེ་ཚོད་ལྗ་བྱེད་པའི་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་རིགས་ཤིག་གི་མིང། ལྷངས་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མིར་འགོག་ཁབ་བམ། ལུས་ལ་ཕན་གཞོན་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱུ་སྐྱེ་བྱེད་ཚན་གྱི་འགོག་ཁབ་ཚབ་རྒྱུན་(placebo) ཞིག་སྤྲོད་གྱི་རེད། ཚོད་ལྗ་འདི་ནད་ཞུགས་མཁན་ཚོས། ལྷིར་བྱང་རང་ཉིད་ཚོགས་ཚུང་ག་རེའི་ནད་ཡོད་མེད་ཤེས་གྱི་མ་རེད། ཚན་རིག་པས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་ཁབ་གསར་པའི་བརྟན་ཆ་དང་ཕན་ལུས་ལ་བརྟན་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རེད།

Co-administration

To be given more than one vaccine on the same day.

མཉམ་སྤྲོད།

ཉེན་གཅིག་ལ་སྤོན་འགོག་སྐྱེན་ཁབ་གཅིག་ལས་མང་བ་སྤྲོད་པར་ཟེར།

Cold chain

Shipping and storing vaccines at the correct temperature.

གང་མོ་རིམ་བརྒྱུད།

དོད་ཚད་ཉག་ཉག་གི་ནད་དུ་འགོག་ཁབ་སྐྱེལ་འདེན་དང་ཉར་ཚགས་བྱེད་པ།

Combination vaccine

Combination vaccines take two or more vaccines that could be given individually and put them into one shot.

མཉམ་སྤེལ་འགོག་ཁབ།

མཉམ་སྤེལ་འགོག་ཁབ་ཟེར་བ་ནི། རེ་རེ་བྱས་ཏེ་བརྒྱབ་ཚོག་པའི་འགོག་ཁབ་གཉིས་སམ། གཉིས་ལས་མང་བ་རྣམས། མཉམ་དུ་སྤེལ་ནས་འགོག་ཁབ་གཅིག་གིས་ཚོག་པ་བྱེད་པར་གོ།

Convalescent plasma

Plasma is the liquid part of blood. It is collected from a person after they have had an infection. The liquid contains antibodies against the germ. Sometimes this plasma can be given to other people to prevent them getting sick or to help them get better.

ནད་པ་དྲག་སྐྱེད་གྱི་བརྒྱུད་ལུ། (plasma)

བརྒྱུད་ལུ་(plasma པ་ལ་ཇ་མ)ཞེས་པ་ནི་ཁག་གི་གཤེར་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་རེད། དེ་གཉན་རིམས་ཕོག་ཚར་བའི་མིའི་ཁག་གི་ནད་ནས་ལེན་གྱི་ཡོད། གཤེར་གཟུགས་དེའི་ནད་གཉན་སྤོན་ལ་འཛིང་ཐབས་མཁན་གྱི་ནད་འགོག་ཕྱ་གཟུགས་ཡོད་རེད། ལྷངས་ལེ་མི་གཞན་ལ་ནད་ཕོག་རྒྱ་སྐྱོན་འགོག་གི་ཚེད་དམ། དྲག་སྐྱེད་ལུ་དུ་ཡོང་ཚེད་དུ། བརྒྱུད་ལུ་འདི་སྤེར་གྱི་རེད།

Conjugate vaccine

The joining together of two compounds (usually a protein and polysaccharide) to increase a vaccine's effectiveness.

རྒྱང་འབྲེལ་འགོག་ཁབ།

ཕན་ལུས་ཆེ་སུ་གཏོང་ཚེད་འདུས་རྒྱས་གཉིས་(སྤྱིར་བྱང་སྤྱི་དཀར་དང་ཀ་ར་མང་ལྡན་རྒྱས་ polysaccharide)མཉམ་དུ་སྤྲེལ་ཏེ་བཞེས་པའི་འགོག་ཁབ།

Control group

A group of people who do not receive the vaccine or drug being tested. Instead, they may get the normal intervention (drug, vaccine, or treatment), a placebo or nothing. The aim of the trial is to compare what happens in each group. The results must be different enough between the two groups to prove that the difference has not just occurred by chance.

A placebo is a 'dummy' treatment, such as a sugar pill, that looks the same.

སྒྲུབ་ལཱ་ལྟོགས་ལྟུང་།

ཚོགས་ཚུང་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། འདིའི་ཁོངས་མིར་ཚོད་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་འགོག་ཁབ་བམ་སྤྲོད་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པར། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་སྤྲོད་བཅོས་(འདིའི་ཁོངས་སྤྲོད་དང་། འགོག་ཁབ། བཅོས་བཅས་ཚུད་དང་། སྤྲོད་གྱི་ཚབ་རྩུབ་(placebo)སྟོན་པའམ། ཡང་ན་གང་ཡང་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ཚོད་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་ནི། ཚོགས་ཚུང་སོ་སོའི་ནང་གནས་ཚུལ་ག་རེ་འབྱུང་མིན་མཚུངས་བསྟར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན། ཚོགས་ཚུང་གཉིས་བར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ནམས་སྟེས་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་པ་གསལ་ལྟོན་བྱེད་པར། གྲུབ་འབྲས་ནི་དེས་པར་ཚད་དེས་ཅན་གྱི་ཐོག་ནས་གཅིག་མཚུངས་མིན་པ་དགོས།

སྤྲོད་གྱི་ཚབ་རྩུབ་(placebo)ནི། འདྲ་ཚབ་སྤྲོད་བཅོས་ཤིག་རེད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཀ་ར་སྤྲོད་གྱི་རིལ་བུ་དང་འདྲ་བ་བཅོས་ཏེ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རེད།

Contraindication

An illness (or health condition) that increases the risk for a serious adverse health consequence.

འཛུམས་བྱའི་སྤྲོད་བཅོས།

བདེ་ཐང་གི་ཐང་ཚབས་ཆེད་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཆེ་སུ་གཏོང་བའི་ནད་ཅིག་(གསལ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་གནས་སྟངས་ཤིག)

COVAX

An international partnership that aims to support the development and delivery of the COVID-19 vaccines fairly around the world.

ཁྲོ་སྟེག་སེ་(COVAX)མཐུན་ལས།

འཛམ་གླིང་ཁྲོལ་ཡོངས་ལ། ཏྲོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ 19 པའི་འགོག་ཁབ་བརྩོན་དང་འབྲེམས་སྟེལ་དང་སྟོམ་ཡོང་ཐབས་སུ་བརྩུགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་ལས་ཤིག

D

Deltoid

A muscle in the upper arm where vaccine is given.

ལུག་གཞུག

འགོག་ཁབ་འཇུགས་སའི་དཔུང་མགོའི་ཤ་གནད་ལུག་གི་གཞུག་གའི་དབྱིབས་འདྲ་བ་ཞིག

Dose

An amount of a medicine or drug taken.

ཐུག།

སླན་ནམ་བཟི་ལྡན་སླན་རྫས་གཏོང་ཐངས་ཅེའི་འབོར་གྲངས།

Dose/vaccination schedule

A list of times to have vaccines throughout your life.

སླན་ཐུག་/འགོག་ཁབ་སློད་ཆེས།

རང་གི་མི་ཚའི་ནང་ཕྱོད་འགོག་སླན་ཁབ་བརྒྱབ་རྒྱའི་དུས་ཆེས་ཀྱི་ཐོག་ཞུང།

Dosing error

When medicines are given in the wrong amount, at the wrong time point or to the wrong person.

སླན་འབོར་སློད་ནོར། (སླན་སློད་ནོར)

སླན་འབོར་ནོར་བ་དང་། སླན་སློད་དུས་ཚོད་ནོར་བ། ཡང་ན་སློད་ལུག་གི་མི་ནོར་བ།

E

<p>Efficacy How well a vaccine works during a research study.</p>	<p>ཐོན་སྲིད་ཡན་རུས། ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་འགོག་ཁབ་ཀྱི་ཡན་རུས་ཐོན་ཚད།</p>
<p>Effectiveness How well a vaccine works in the real world.</p>	<p>གནད་སློན་ཡན་རུས། དངོས་ཡོད་འཇམ་སྐྱོང་ནང་འགོག་ཁབ་ཀྱིས་ཐོན་པའི་ཡན་རུས།</p>
<p>Endemic When there are low levels of a disease in a town, city or country.</p>	<p>ཡུལ་ནད། རྒྱལ་ཁབ་བཟ། རྫོང་ཁྲུང་རམ། རྫོང་བརྒྱུ་ནད་དུ་རིམ་པ་དམའ་བའི་ནད་ཡམ་བྱུང་པ།</p>
<p>Epidemic A widespread amount or rapid increase of an infectious disease in a community at a particular time. More cases than normal.</p>	<p>རྒྱ་བྱུང་རིམས་ནད། དུས་སྐབས་གཅིག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྒྱ་བྱུང་བམ་ཆེས་ལྷུང་པོའི་དང་བྱུང་པའི་རིམས་ནད། རྒྱུན་ལྡན་ལས་ནད་ཕོག་ཚད་མང་བ།</p>
<p>Epidemiology The study of how often diseases occur in different groups of people and why.</p>	<p>ནད་ཡམས་དཔྱད་རིག མི་སྡེ་འདྲ་མིན་ནང་ནད་ཡམས་བྱུང་བའི་དུས་ཚད་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པའི་རིག་པ།</p>
<p>Elimination of infection Zero cases of an infection in a specified geographic area (i.e. a country). Example: Measles in Australia.</p>	<p>གཉན་རིམས་རྩ་མེད། ས་ཁུལ་གྱི་བྲག་གི་ནང་དུ་གཉན་རིམས་ཕོག་ཚད་ལྷང་ཀོར་ཡིན་པ། དཔེར་ན། ཨོ་སི་ཧོ་ལི་ཡའི་ནད། སིབ་བི་(Measles)རྩ་མེད་ཡིན་པ་ལྟ་བུ།</p>
<p>Eradication Zero cases of the germ in the entire world. Example: Smallpox.</p>	<p>ཕྱལ་མེད། འཇམ་སྐྱོང་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་གཉན་སྲིན་དེ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ། དཔེར་ན། ལྷ་འབྲུམ་(Smallpox)ལྟ་བུ།</p>
<p>Extensive limb swelling When the arms or legs of a person become larger than normal, sometimes twice the normal size, with or without redness, close to where the vaccine was given.</p>	<p>རྒྱུ་ལག་སྐྱང་ཆེ་བ། ཕྱོད་འགོག་སྐྱེ་བའི་སྐབས་སའི་རྒྱུ་ལག་པའི་ཉེ་ཁུལ་དུ། པགས་པ་དམར་སྐྱུག་ཆགས་མ་ཆགས་ཅི་རིགས་ཐོག་སྐྱང་ལྟོ་ནམ་རྒྱུ་ལག་ཆེ་བ་ཆགས་པའམ། རྒྱུ་ལག་ཆེ་བ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཆེ་བ་ཆགས་པར་ཟེར།</p>

G

Guillain-Barré syndrome

A rare event where a person's immune system attacks the nerves and can cause muscle weakness, numbness or not being able to move part or most of the body.

གླ་ལིན་ སྐར་(Guillain-Barré) ལྷི་འདུས་ནད་རྟགས།

རང་གི་ནད་འགོག་རྣམས་ལྷིས་དབང་ཅར་གཞོན་སྐྱོན་བྱེད་པའི་ནད་དཀོན་རིགས་
ཤིག་སྟེ། འདིས་ལུས་ཀྱི་ཤ་གནད་ཉམས་ཞན་དང་སྤྲིད་པ་འཕམ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གཅིག་གམ་
ཕལ་མོ་ཆེ་འགྲུལ་སྐྱོད་མི་ཐུབ་པ་བཟོ།

H

Herd immunity

When most people in a community have protection against an infection. High levels of protection make it more and more difficult for the germ to pass from person to person. This can successfully stop the spread of disease in the community.

ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་རྒྱུ་པ།

ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་མི་མང་ཆེ་བར་གཉན་རིམས་འགོག་སྲུང་གི་རྒྱུ་པ་ལྡན་པ་ལ་ཟེར།
 མི་འབོར་ག་ཚོད་ཀྱིས་མང་བ་ལ་འགོག་སྲུང་གི་རྒྱུ་པ་ལྡན་ན། གཉན་རིམས་མི་གཅིག་
 བས་གཞན་དུ་འགོས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཁག་ཏུ་འགོ་བ་རེད། འདིས་ལྷ་ཚོགས་ནང་ནད་ཡམས་
 རྒྱབ་མཚམས་བདེ་བྱུང་ངང་འཛོག་ཐུབ་པ་ཡིན།

<p>Immune system</p> <p>The body’s system for identifying and killing germs to protect us against infection and disease. It involves making antibodies that move in the blood, recognize foreign substances like bacteria and viruses, and attach to them. It signals to the body to get rid of the foreign substances.</p>	<p>འགོག་སྲུང་མ་ལག</p> <p>ནད་གཉན་འགོ་བའི་འབྲུ་སྲིན་རྣམས་དོ་འཕྲོད་ནས་བསད་དེ་ནད་ཕོག་ཉེན་ལས་སྲུང་སྐྱོབས་བྱེད་པའི་ལུས་པོའི་མ་ལག་ལ་གོ་དེའི་ཁོངས་སུ་ཁག་ནད་རྩུ་བའི་ནད་འགོག་ཕྱ་གཟུགས་བསྐྱུན་པ་དང་། འབྲུ་ཕྱ་དང་གཉན་སྲིན། དེ་གཉིས་ལ་སྲུང་བའི་རྩུ་ལྷ་བུའི་ཕྱི་ནས་འོང་བའི་རིགས་དོ་འཕྲོད་པ། ལུས་པོར་ཕྱི་ནས་འཇུག་ཡོང་བའི་དངོས་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཕྱིར་འབྲུད་གཏོང་དགོས་པའི་བརྟུན་པ་བཅས་ཚུད་ཡོད།</p>
<p>Immune response</p> <p>The immune response is how your body recognizes and defends itself against bacteria, viruses, and substances that appear foreign and harmful.</p>	<p>འགོག་སྲུང་ཡ་ལན།</p> <p>འགོག་སྲུང་ཡ་ལན་ནི། རྩེད་ཀྱི་ལུས་པོས། ཕྱི་ནས་འོང་བའི་འབྲུ་ཕྱ་དང་གཉན་སྲིན། དེ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་འབྲུང་བའི་རྩུ་ལྷ་སོགས་ཕྱི་ནས་ཡིན་པ་དང་གཞོན་པ་ཅན་ཡིན་པར་དོ་འཕྲོད་དེ། དེ་ལས་སྲུང་སྐྱོབས་ཀྱི་རུས་པ་འདོན་པར་གོ།</p>
<p>Immune thrombocytopenia purpura (ITP)</p> <p>A rare event where a person’s immune system destroys the blood clotting cells. This results in a person’s blood not being able to clot as it should.</p>	<p>ཁག་འཛོར་ནད་ Immune thrombocytopenia purpura (ITP)</p> <p>རང་གི་ནད་འགོག་ལུས་རྩུངས་མ་ལག་གིས་ཁག་ལིང་ཆགས་བྱེད་ཀྱི་ཕྱ་ཕུང་ལ་གཏོར་རྒྱུ་ལྡན་པའི་ནད་དུ་གྲོག་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེས་རྩེན་བྱས་ཏེ་ཁག་ལིང་ཆགས་དགོས་པའི་ཁག་རྣམས། ཁག་ལིང་ཆགས་མ་ཐུབ་པར་གྲམ་འཛོར་འགོ་བ་ཡིན།</p>
<p>Immunity</p> <p>Being able to avoid getting sick or avoid getting infected when exposed to a germ. Your body builds this immunity by either being exposed to the germs or by getting a vaccine. Your immune system has a “memory”- it can remember germs that it has seen previously and knows how to attack them.</p>	<p>འགོག་སྲུང་རུས་པ།</p> <p>ནད་ཀྱི་གཉན་སྲིན་དང་འཕྲད་ཀྱང་། དེའི་ནད་འགོ་བ་ལས་གཡོལ་ཐུབ་པའི་རུས་པར་ཟེར། རྣམས་དང་འཕྲད་ཟེན་པའམ། ཡང་ན་འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་པར་བརྟེན་ནས་འགོག་སྲུང་གི་རུས་པ་འདི་ལུས་ནད་སྐྱེ་བ་ཡིན། རྩེད་ཀྱི་འགོག་སྲུང་མ་ལག་ལ་“དྲན་པ”ཡོད་པས། དེ་སྲོལ་འཕྲད་ཟེན་པའི་ནད་སྲིན་དོས་འཛིན་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེ་ལ་འཛིང་སྲུངས་ཤེས་པ་ཡིན།</p>
<p>Immunisation</p> <p>The process of developing immunity to an infection, usually by getting vaccinated.</p>	<p>ནད་སྲུང་།</p> <p>སྤྱིར་བཏང་འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས། གཉན་རིམས་བྱེད་བྱ་འགོག་པའི་རུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ།</p>
<p>Immunocompromised</p> <p>Someone whose immune system may not be able to fight off an illness as well as other people. There are several illnesses that can cause someone to become immunocompromised.</p>	<p>ནད་འགོག་ལུས་རྩུངས་ཞན་པ།</p> <p>ནད་ལ་འཐབ་པའི་ལུས་རྩུངས་ཉམས་ཞན་གྱི་མི་ལ་ཟེར། མིའི་ནད་འགོག་ལུས་རྩུངས་ཉམས་ཞན་དུ་གཏོང་བའི་ནད་རིགས་ཁ་ཤས་ཡོད་པ་ཟེར།</p>
<p>Immunogenicity</p> <p>The power of a substance to produce an immune response. The substance can be present in a vaccine.</p>	<p>རྩུངས་རུས་སྲར་རྒྱུ།</p> <p>ནད་ལ་ཁ་གཏང་གཞོག་པའི་ལུས་རྩུངས་སྐྱུན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྱི་རུས་པ་སྟེ། རྩུངས་དེ་རིམས་འགོག་སྐྱུན་ཁབ་ནད་ཡོད་ཆོག་པ་ཡིན།</p>

Cont'd

Inactivated vaccine

A vaccine made from a germ that has been killed. The germ is killed either by high heat or by chemicals. When this killed germ is injected into your body, it helps your immune system learn to find the germ, without the risk of getting sick.

རུས་བྲལ་འགོག་ཁབ།

གཉན་སྲིན་བསད་དེ་བཞེས་པའི་འགོག་ཁབ་ལ་ཟེར། གཉན་སྲིན་ཚདྲོད་མཐོ་པོ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བསད་ཅིང་། ཤི་རོ་དེ་མིའི་ལུས་ལ་སྤོང་ཁབ་བརྒྱུད་བཅུགས་ན། རྒྱུ་ལོག་པའི་ཉན་ཁ་མེད་པར་ལུས་པོའི་ནད་འགོག་མ་ལག་གིས་གཉན་སྲིན་དེ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིང་ཐུབ་པའི་རུས་པ་སྐྱེ་རོགས་བྱེད་ཐུབ།

Incidence

Incidence can mean the number of new disease cases in a town, city, state or country or the number of new cases in a particular group of people over a certain amount of time.

དོན་རྒྱུན།

སྐབས་འདིའི་དོན་རྒྱུན་ནི། རྒྱལ་ཁབ་བཟ། མངའ་སྡེ། བོད་ཁྲིམས། བོད་བཅའ་བཙུན་གྱི་ནད་གཞི་གསར་པ་ཐོན་གངས་སམ། ཡང་ན། དུས་ཡུན་ངེས་ཅན་ནང་མི་སྡེ་གྲུབ་གཞི་པའི་ནད་གཞི་གསར་པ་ཐོན་གངས་ལ་གོ།

Infection

When a germ (bacteria or virus) enters the body. If the body cannot fight the growth of germs, it may cause disease.

གཉན་རིམས།

ནད་སྲིན་(འབྲུ་ཕྱའམ་དུག་སྲིན་)ལུས་ལ་འཕྲུལ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱིས་ནད་སྲིན་འཕེལ་བར་འཐབ་མ་ཐུབ་ཚེ། དེས་ནད་སྐྱོད་སྟེ།

Injection site reaction

The most common side-effects after a vaccine. This can include pain, itching, swelling or redness around the site of injection. These are usually mild and last for 1-2 days.

སྤོང་ཁབ་བརྒྱུད་ཤུལ་དུ་ཞོར་སྟོན།

སྟོན་འགོག་སྤོང་ཁབ་བརྒྱུད་སར་ཐོན་པའི་ཆེས་རྒྱུན་མཐོང་གི་ཞོར་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཁོངས། ཁབ་བརྒྱུད་སར་ན་རླུག་དང་། ཟ་འཕྲུག་སྐྱང་སྟོན། མདོག་དམར་པོ་ཆགས་པ་བཙུན་ཚུད། འདི་ནི་རྒྱུད་དུ་ཚབས་ཆེན་མིན་ཅིང་། ཉིན་གཅིག་གཉིས་ནང་ཡལ་འགོ།

Intramuscular injection

Where the vaccine is given into the muscle.

ཁབ་འཕྲུགས་ཤ་གནད།

རིམས་འགོག་སྤོང་ཁབ་བརྒྱུད་སའི་ཤ་གནད་ལ་གོ།

L

Lipid

Lipid is fat that is used to make a protective bubble around the mRNA in mRNA vaccines. mRNA is a type of small molecule. mRNA is very weak and breaks down quickly in the body if it is not protected. Once the mRNA is transported into the cell, it is broken down inside the cell.

ཞག

mRNA འགོག་ཁབ་ནང་། ཞག་ཚོ་འདི་ mRNA ཡི་མཐའ་ཁོར་དུ་སྤང་སྐྱོབ་སྡེད་བེད་སྤོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། mRNA ཞེས་པ་དེ་ཆ་རྒྱུ་(molecule)ཀྱི་རིགས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། mRNA ཞེས་པ་དེ་སྐྱོབ་སྡེད་པས། ཞག་གིས་སྤང་སྐྱོབ་སྡེད་མ་བྱས་ན་སྤང་དུ་ལུས་ནང་བཟུ་འགོ་བ་རེད། mRNA དེ་ཕ་ཕུང་ནང་སྐབས་མེས་ཕ་ཕུང་ནང་འཕྲོར་འགོ་གི་རེད།

Live vaccine

The vaccine uses a live form of the bacterium/virus that may be weakened.

སྲོག་ལྡན་འགོག་ཁབ།

རྒྱས་པ་ཉམས་ཞན་དུ་བཏང་ཡོད་སྲིད་པའི་འབྲུ་ཕྱེས་དུག་སྲིབ་གསོན་པོའི་རྣམ་པ་བཀོལ་བའི་རིམས་འགོག་སྲན་ཁབ་ལ་གོ།

Long-COVID (also known as post-covid condition)

When people with COVID-19 have symptoms for two months or more. Common symptoms include feeling tired, shortness of breath, memory problems, and others. These symptoms can affect the person's daily functioning.

རྒྱུན་ནར་རྟོག་ནད། (རྟོག་ནད་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ནད་ཀྱང་ཟེར)

རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ ༡༨ པ་ཡོག་པའི་མིར་ནད་རྟགས་ལྡན་བ་གཉིས་སམ་དེ་ལས་རིང་བ་གནས་པར་གོ། རྒྱུན་མཐོང་གི་ནད་རྟགས་ཁོངས་སུ། དཀའ་ལས་ཁག་པ་དང་། དབུགས་འབྱིན་རྒྱུ་དཀའ་བ། དྲན་པ་མི་གསལ་བ་སོགས་རྒྱུ། ནད་རྟགས་འདི་དག་གིས་ནད་པའི་ཉིན་རེའི་བྱེད་སྐྱོར་ལུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།

M

Messenger RNA (mRNA)

A type of small molecule that your cells use as instructions to make protein. mRNA tells your cells how to put together a specific protein using building blocks (called amino acids). You have many millions of mRNA molecules in your body at any one time- all being used to make proteins.

Messenger RNA (mRNA)

ཆ་རྒྱལ་རྒྱུ་དུ་འི་རིགས་ཤིག་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱི་ལུས་པོའི་ཕ་ཕུང་གིས་སྤྲིད་ཀྱི་བཟོ་བར་བཅད་གཏོང་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད། mRNA ཡིས་ཕ་ཕུང་ལ་ལུས་ཀྱི་མང་གཞིའི་གྲུབ་ཆ་(དེ་ལ་amino acidsཡང་ཟེར་)སྤྲད་དེ། སྤྲིད་ཀྱི་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་གང་འདྲ་ཞིག་མཉམ་དུ་བསྐྱེལ་དགོས་མིན་བཅད་སྤྱོད་གྱི་ཡོད། ལྟར་གྱི་ལུས་ཐོག་ཏུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ mRNA ཡི་ཆ་རྒྱལ་ས་ལ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་སྤྲིད་ཀྱི་བཟོ་ཆེད་དུ་སྤྱོད་པ་རེད།

Minimum interval

The amount of time a person needs to leave between receiving their 1st and 2nd vaccines.

ཉུང་མཐའི་བར་གསང་།

མི་ཞིག་གི་རིམས་འགོག་སྐྱེད་ཁབ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་བར་འཛོག་དགོས་པའི་དུས་ལུན་ལ་ཟེར།

Mixed (heterologous) schedules

Sometimes a different mixture, brand or vaccine platform may be given for the second vaccine.

མཉམ་བསྐྱེས་འགོག་སྐྱེད་།

སྐབས་རེ་རིམས་འགོག་སྐྱེད་ཁབ་གཉིས་པར། རྩིས་སྐྱེ་བསྐྱོད་གཞན་ནམ། ལས་རྟགས་མི་འདྲ་བ། ཡང་ན། འགོག་ཁབ་གྱི་རིགས་(vaccine platform)མི་འདྲ་བ་སྤྱོད་སྤྱིད་པར་ཟེར།

mRNA vaccine

mRNA vaccines teach our cells how to make a harmless protein—or even just a piece of a protein. This protein activates an immune response inside our bodies. That immune response, which produces antibodies, is what protects us from getting very unwell if the real virus enters our bodies.

mRNA འགོག་ཁབ།

mRNA འགོག་ཁབ་གྱིས་ང་ཚོའི་ལུས་པོར་གནོད་སྐྱོན་མེད་པའི་སྤྲིད་ཀྱི་རིགས་ཤིག་བཟོ་སྐྱེད་སྐྱོབ་གྱི་ཡོད། སྤྲིད་ཀྱི་འདིས་ང་ཚོའི་ལུས་པོའི་ནང་ནང་འགོག་གི་རུས་པ་ཞིག་སྐྱེ་འཇུག་གི་ཡོད། རྟན་འགོག་རུས་པ་དེས། རྟན་འགོག་ཕ་གཟུགས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེས་ང་ཚོ་ཅག་གི་ལུས་པོར་ནད་སྲིན་ངོ་མ་འཇུག་སྐབས། ཚབས་ཆེའི་ནད་མནར་འབྱུང་ཉེན་ལས་སྲུང་སྐྱོབས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

Morbidity

Illness that happens due to a specific infection or condition.

ནད་མནར་གྱི་ཚད།

གཉན་རིམས་སམ་རྐྱེན་བྱེ་བྲག་གི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་ནད་མནར་གྱི་ཚད།

Mortality

Deaths that happen due to a specific infection or condition.

འཚི་ཚད།

གཉན་རིམས་སམ་རྐྱེན་བྱེ་བྲག་གི་དབང་ལས་བྱུང་བའི་འཚི་སྐྱོན་གྱི་ཚད།

Multi-dose vial

The containers (vials) hold more than one dose of a medicine or vaccine in a single vial.

ཐུན་མང་སྣོད།

སྣོད་ཐངས་གཅིག་གི་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཐུན་གཅིག་ལས་མང་བའི་སྐྱེད་ཁམ་འགོག་ཁབ་ཡོད་པ།

Myocarditis

A disease where the heart muscle becomes inflamed.

སྤིང་ཤའི་གཉན་ཁ།

སྤིང་གི་ཤ་གནད་ལ་གཉན་ཁ་རྒྱས་པའི་ནད་ཅིག་གི་མིང།

N

National Immunisation Programme (NIP)

The vaccines that are given for free in Australia to children, adolescents and adults.

རྒྱལ་ཡོངས་རིམས་འགོག་སྐྱོན་ཁབ་ལས་གཞི། (NIP)

ཨོ་སི་རྩོ་ལི་ཡའི་ནང་། ཆེན་བྱིས་གཞོན་གསུམ་ཚང་མར། རིམས་འགོག་སྐྱོན་ཁབ་རིན་མེད་དུ་སློད་པའི་ལས་གཞིར་གོ།

Neutralisation

One way that our immune system can protect us from an infection. Our immune system makes antibodies that stick all over the surface of a virus. When the virus tries to stick onto our cells, the antibodies get in the way and stop the virus from getting into our cells. They also help other parts of the immune system recognise and destroy the virus

རུས་མེད་བཟོ་བ།

ནད་འགོག་མ་ལག་གིས་ང་ཚོ་གཉན་རིམས་ལས་སྲུང་སྲུངས་ཤིག་གི་མིང་སྟེ། ང་ཚོའི་ནད་འགོག་མ་ལག་གིས། ནད་འགོག་ཕྱ་གཟུགས་བཟོས་ཏེ། ནད་སྲིན་གྱི་མཐའ་འཁོར་དུ་སྐྱུར་བསྐྱད་གྱི་ཡོད། ནད་སྲིན་གྱིས་ང་ཚོའི་ཕྱ་ཕུང་དུ་སྐྱུར་ཚེས་བྱེད་སྐབས། ནད་འགོག་ཕྱ་གཟུགས་གྱིས་བར་དུ་འཚང་སྟེ་ཕྱ་ཕུང་ནང་འཇུག་ལེ་མེད་པ་མ་ཟད། ནད་འགོག་མ་ལག་གིས་ནད་སྲིན་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། ཚུ་མེད་བཟོ་བར་རམ་འདེགས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

O

Outbreak

When the number of disease cases is higher than what has previously happened in a city or country, or in a group of people or time of year.

ལོ་བུར་ཁྱབ་གདལ།

ལོ་གཅིག་གི་ཡུན་ནམ། མི་སྡེ་གཅིག་གི་ནང་དམ། རྒྱལ་ཁབ་བམ། རྫོང་ཁྱེར་ནང་། རྣམ་གཞི་ཁྱབ་བདལ་གྱི་གངས་ཚད་ལྡོག་ལས་མཐོ་བ་ཆགས་པར་གོ།

P

Pandemic

Spread of a new disease to every country around the world.

ཕྱི་ཕྱོད་ནད་ཡམས།

འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་ཚོགས་ལ་ཕྱབ་པའི་ནད་ཡམས་གསར་པ།

Paediatric inflammatory multisystem syndrome temporally associated with SARS-CoV-2 (PIMS-TS)

This is the name of a rare illness in some children after having COVID-19 where parts of the body becomes larger than normal.

Paediatric inflammatory multisystem syndrome temporally associated with SARS-CoV-2 (PIMS-TS)

འདི་ནི་ཕུ་གུ་འགའ་ཞིག་ལ། རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ཡོག་རྗེས། ལུས་ཀྱི་མི་ལག་འགའ་ཞིག་གི་ཆུ་ཤས་ནམ་རྒྱུ་ལས་ཆེ་བ་ཆགས་པའི་ནད་མཐོང་དཀོན་པ་ཞིག་གི་མིང་རེད།

Paraesthesia

A feeling in the skin that is not normal, like feeling something crawl under the skin or tingling or numbness.

རྒྱན་ལྡན་མིན་པའི་རེག་ཚོར།

ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ཕགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཅིག་འགྲོ་བའམ། སྤྲིད་པའམ། ཁབ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོར་སྣང་རྒྱན་ལྡན་མིན་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སྣངས་ཤིག།

Passive immunisation

Occurs when a person is given antibodies to a disease rather than producing them through his or her own immune system. Such as a newborn baby receiving antibodies from their mum.

ཞོར་ཐོབ་རིམས་འགོག་ལུས་རྒྱངས།

རྒྱངས་འདི་མི་ཞིག་ལ་ནད་འགོག་ལུས་རྒྱངས་བརྒྱུད་བསྐྱུན་པ་མིན་པར། གཉན་རིམས་ཤིག་བཅོས་ཆེད་དུ་ནད་འགོག་ཕྲ་གཟུགས་(antibodie)སྤྲད་པ་ལས་ཞར་དུ་རུས་པ་ཐོབ་པར་གོ། དཔེར་ན། གསར་དུ་བཅས་པའི་བུ་ལ་རང་གི་མ་ལས་ནད་འགོག་ཕྲ་གཟུགས་ཞར་དུ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ།

Pathogen

A germ that can cause disease if you are infected, such as a virus.

ནད་རྩ།

ནད་རྩ་རྒྱ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྲིན་རྟེ། དུག་སྲིན་ལྟ་བུ།

Peer-review

Independent experts examine other people's research to make sure it is appropriate and correct.

ཆེད་ལས་གཅིག་པའི་བསྐྱར་ཞིབ།

རང་དབང་ཅན་གྱི་ཁྱད་མཁན་མི་སྣས། མི་གཞན་གྱི་ཉམས་ཞིབ་ལ་དཔུང་ཞིབ་བྱས་རྟེ། དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་དོ་དོ་ཉན་ཉན་བཟོ་བར་ཟེར།

Pericarditis

A disease where the lining of the heart muscle becomes inflamed.

སྤྲིང་འུམ་གཉན་ཁ།

སྤྲིང་གི་ཤ་གནད་གྱི་འུམ་པར་གཉན་ཁ་རྒྱས་པའི་ནད་ཅིག་གི་མིང་།

Placebo

A substance or treatment that has no effect on human beings.

སྤྲན་ཚབ།

མི་ལ་འབྲུགས་སྤྲན་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་རྗེས་སམ་སྤྲན་བཅོས་ཤིག།

Polysaccharide vaccine

A vaccine containing long threads of sugar molecules, which look like the surface of some kinds of bacteria. Polysaccharide vaccines are available for pneumococcal disease (such as pneumonia).

འགོག་ཁབ་མངར་རྗེས་ཅན།

འབྲུ་ཕྲ་རིགས་གཅིག་གི་དོས་དང་འདྲ་བའི་མངར་རྗེས་ཆ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲད་པ་རིང་པོ་ལྡན་པའི་འགོག་ཁབ་ཅིག་རེད། འགོག་ཁབ་མངར་རྗེས་ཅན་ནི་ནད་རིགས་ pneumococcal disease ཅན་(དཔེར་ན་ pneumonia ནད་པ་)ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡིད།

P *Cont'd*

Post-market vaccine effectiveness studies (also known as 'real world' studies or Phase IV clinical trials)

These types of studies are used to see whether the approved vaccine works in the real world and to look for any side effects.

ཁྲོམ་རར་སྤེལ་རྗེས་ཀྱི་འགོག་སྐྱབ་པན་རྒྱས་བརྟག་དཔྱད། (འདི་ལ། སྤྱི་ཚོགས་དངོས་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་དང་། སྐྱབ་ཁབ་བརྟག་ཞིབ་རིམ་པ་དུག་པ་ཡང་ཟེར) བརྟག་དཔྱད་འདིའི་རིགས་ཀྱིས། ཚོག་མཚན་སྤྲད་ཟེན་པའི་སྐྱབ་པན་ཁབ་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་དངོས་ནང་ཕན་རྒྱས་ཐོན་ཚད་དང་། ཞོར་སྐྱོན་ཡོད་མེད་ལ་བཟླ་གི་ཡོད།

Pre-Clinical Trial

A research study done before a clinical trial. The study tests whether a vaccine is safe to test on humans. As part of the COVID-19 trials, animal models included experiments on animals including mice and macaques.

སྐྱབ་འགོའི་ཚོད་ལྟ། བྱད་ཐོག་ཚོད་ལྟའི་གོང་དུ་བྱེད་པའི་ཉམས་ཞིབ་བརྟག་དཔྱད་ཅིག་གི་མིང་རེད། འདིའི་སྐབས་འགོག་ཁབ་དེ་མི་ལ་ཚོད་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ན་ཉེན་ཁ་ཡོད་མེད་ལྟ་གི་ཡོད། ཉོག་དབྱིབས་གཉན་རིགས་ ༡༨ པའི་ཚོད་ལྟའི་ཆ་ཤས་སུ་ཅི་ཅི་དང་སྤྱི་ལུ་ཐེ་བའི་དུད་འགོའི་ཐོག་ལ་ཚོད་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ཡོད་པ་རེད།

Prevalence

The total number of people in a population that have a disease at a certain time.

ནད་ཕོག་ཚད། དུས་དེས་ཅན་ནང་། མི་འབོར་ཡོངས་ཀྱི་ནད་ནས་ནད་ཕོག་པའི་བསྡོམས་འབོར་ལ་གོ།

Primary course

The number of vaccines it takes to achieve a good level of protection against disease.

མང་གཞིའི་འགོག་ཁབ། བྱད་ལས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་མཐོ་པོ་བསྐྱབ་ཐུབ་པའི་རིམས་འགོག་སྐྱབ་ཁབ་ཀྱི་ཁ་གྲངས་སམ་རིམ་པ་ལ་གོ།

Prime

The first time a vaccine is given.

འགོག་ཁབ་ཐོག་མ། ཐོག་མར་བརྒྱབ་པའི་འགོག་ཁབ།

Protein subunit vaccine

Include harmless pieces (proteins) of the germ instead of the entire germ. Once vaccinated, our bodies recognize that the protein should not be there and build blood elements called T-lymphocytes and antibodies that will remember how to fight the germ if we are exposed in the future.

འགོག་ཁབ་སྤྱི་དཀར་གྱི་ཆ་ཕྱན། བྱད་འབྲུ་ཉིལ་པོ་མ་ཡིན་པར་བྱད་འབྲུའི་ཆ་ཤས་གཞོན་པ་མེད་པ་(སྤྱི་དཀར་)ཕྱན་པའི་འགོག་ཁབ་ལ་ཟེར། འགོག་ཁབ་འདི་བརྒྱབ་རྗེས། ང་ཚོའི་གཟུགས་པོས་སྤྱི་དཀར་དེ། ལྷས་བྱད་ཡོད་མི་འོས་པ་དོ་འཕྲོད་ནས་ཁྲག་གི་གྲུབ་ཆ་ T-lymphocytes ཟེར་བ་དང་བྱད་འགོག་ཕྱ་གཟུགས་བསྐྱབ་ཐུབ་ཅིང་། དེས་མ་འོངས་པར་ང་ཚོ་བྱད་སྤྱོད་འོས་པ་དང་འཕྲད་སྐབས་དེ་ལ་འཛིང་སྤངས་དྲན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

R

Roll out

The introduction of a new drug or vaccine. For the COVID-19 vaccination program this includes multiple phases: 1a, 1b, 2a, 2b, 3. Priority groups are identified by considering current public health and medical evidence on who would be most affected if they got COVID-19.

རྒྱ་བྱེད་སྤྱོད།

སྐྱོན་ནམ་འགོག་ཁབ་གསར་པ་རྒྱ་བྱེད་ཏུ་སྤྱོད་པར་ཟེར། རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམ་ས་ ༡༨ པའི་འགོག་ཁབ་ལས་གཞི་ལ་ཆ་མཚོན་ན། བོམ་རིམ་ ༡༧ དང་། ༡༧༡ ༢༧༡ ༢༧༡ ༣ བཅས་བོམ་རིམ་སྣ་མང་འདུས་ཡོད། རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམ་ས་ ༡༨ པ་ཡོག་ན་ཉེན་ཁ་ ཆེ་ཚུངས་གཞི་བཟུང་། འགོག་ཁབ་སྣ་ལྟ་སྟེ་ཁག་གང་དུ་བརྒྱབ་དགོས་མིན་གྱི་གོ་རིམ་ བསྐྱིགས་ཡོད།

Reactogenicity

A group of effects that often happen after vaccination. It can include pain, redness or swelling around where the vaccine was injected. A person might feel tired, or hot or have a headache. Importantly, these are signs that an immune response is working.

འགོག་ཁབ་གྱི་ནམ་འགྱུར།

འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་རྗེས་ལུས་ཐོག་ཏུ་མངོན་པའི་ནམ་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཤིག་སྟེ། དེའི་ཁོངས་ ལྷན་ན་ལུག་ལྡང་བ་དང་། ཁབ་རྒྱག་སར་དམར་སྐྱེག་ཆགས་པའམ་སྤང་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ དཀའ་ལས་ཁག་པ་དང་། ཚ་བ་འཕར་བ། མགོ་ན་བ་བཅས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡིད་སྲིད། གལ་གནད་ཆེ་ བ་ཞིག་ནི། བོད་གི་རྟོགས་དེ་ཚོ་ནད་འགོག་མ་ལག་གིས་ལུས་པ་ཐོན་བཞིན་པའི་རྟོགས་ རེད།

Regulatory body

A government organisation that decides which vaccines can be registered in a country and legally used in the country.

སྤྲུལ་འཛིན་ལྷན་ཚོགས།

གཞུང་འབྲེལ་སྤྲུལ་འཛིན་ཚོགས་ཤིག་སྟེ། འདིས་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འགོག་ཁབ་གང་དང་གང་། དེ་བསྐྱེལ་དང་བེད་སྤྱོད་ཚོག་མིན་ཐག་གཅོད་གནང་གི་ཡོད།

S

SARS-CoV-2

The official name of the virus that causes the disease known as COVID-19. It belongs to family of viruses called coronaviruses.

སར་སེ་རྟོག་དབྱིབས་ 2 པ།

རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ 2 པ་ པའི་རྒྱུ་རྩའི་ནད་སྲིད་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མིང་རེད། འདི་རྟོག་དབྱིབས་གཉན་སྲིད་ཞེས་པའི་གཉན་སྲིད་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ཅིག་གི་ཁོངས་གཏོགས་རེད།

Spike protein

Coronaviruses have sharp bumps on their surface. Those bumps are called spike proteins. They help the virus enter a person's cells.

སླི་དཀར་གྱི་གཟེར།

རྟོག་དབྱིབས་གཉན་སྲིད་ཀྱི་ངོས་སུ་འབྱར་གཞུགས་ཚོན་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེར་སླི་དཀར་གྱི་གཟེར་ཟེར། གཟེར་འདི་ཚོ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉན་སྲིད་ཕ་ཡུང་ནང་འཇུག་གི་ཡོད་པ་རེད།

Serology

Measuring the level of antibodies (immune proteins) present in the blood.

འགོག་རླངས་བརྟག་ཐབས།

ཁྲག་ནང་མངོན་པའི་ནད་འགོག་ཕ་གཞུགས་(ནད་འགོག་སླི་དཀར)ཀྱི་ཚད་གཞི་འཇུག་ཐབས་ཤིག་རེད།

Side Effect

Any unwanted or unexpected effects of a vaccine.

ཞོར་སློན།

འགོག་ཁབ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱགས་རྒྱུན་འདོད་པར་མེད་པ་ཞིག་གམ་བསམ་བསམ་ལས་འདས་པ།

T

Therapeutic Goods Administration (TGA)

The Therapeutic Goods Administration (TGA) is responsible for checking vaccines and other medicines before they can be used in Australia.

གསོ་བཅོས་དངོས་རྒྱུ་འཛིན་སྐྱོང་ཁང་། (TGA)

གསོ་བཅོས་དངོས་རྒྱུ་འཛིན་སྐྱོང་ཁང་(TGA)ནི། ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་ནང་། འགོག་ཁབ་དང་སྐྱུ་རྒྱུ་གྱི་རིགས་ལེད་སྐྱོད་མ་བྱས་གོང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་སྐྱུའི་འགན་དབང་ཡོད་པ་དེ་རེད།

Thrombosis with thrombocytopenia syndrome (TTS)

A newly described serious condition. A person gets unusual blood clots in the brain or in other parts of the body. It is also associated with low platelet levels.

ཁྲག་ལིང་ཆགས་པའི་གནས་སྐྱབས།

གསར་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་པའི་ཚབས་ཆེད་གནས་སྐྱབས་ཤིག་སྟེ། མིའི་ལྗང་པའམ་གཟུགས་པོའི་ཆ་ཤས་སུ་རྒྱུན་མཐོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲག་ལིང་ཆགས་པར་བྱེད། འདི་ཁྲག་གི་ནང་གི་ག་མིག་(platelet)བཟུང་བའི་གྲུབ་ཆ་དམའ་བོར་གྱུར་པ་དང་ཡང་འགྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད།

Transmission

The ability of a virus to pass from one person to another.

ནད་འགོ་བ།

མི་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་ནད་སྲིན་འགོ་བའི་རུས་པ།

V

Vaccine

A type of medicine that supports our immune system to fight against certain germs and prevent disease. Usually, vaccines are given before the person encounters the germ. Each vaccine promotes the immune system to make antibodies against the germ.

འགོག་ཁབ། (ཚོན་འགོག་ཁབ)

ནད་སྲིན་གྱི་རིགས་བྱེ་བྲག་པར་འཛིངས་ཏེ། ནད་གཞི་ཚོན་འགོག་བྱེད་པའི་ནད་འགོག་མ་ལག་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐྱོན་གྱི་རིགས་ཤིག་ལ་ཟེར། སྤྱིར་བཏང་མི་དེར་ནད་སྲིན་མ་འཕྲད་གོང་དུ་འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད། འགོག་ཁབ་སོ་སོས་ནད་སྲིན་བྱེ་བྲག་པར་འཛིང་བྱུང་པའི་ནད་འགོག་ཕྱ་གཟུགས་བསྐྱེད་རྒྱུར་ཕན་ལུས་འདོན་གྱི་ཡོད།

Vaccination

Giving a vaccine to help the immune system develop protection from a specific disease. Commonly used terms include shot, jab, needle, and inoculation.

ཚོན་འགོག་གི་སྐྱེད་ཁབ་འཕྲུགས་པ།

ནད་བྱེ་བྲག་པ་ལས་སྤང་བའི་ལུས་རྒྱུས་ལྡན་པ་བྱེད་ཆེད་འགོག་ཁབ་བརྒྱབ་པར་གོ། རྒྱུན་ལྡན་མི་ཚོས། འབྲུམ་སྐྱེད་འཕྲུགས་པ་དང་། ཚོན་འགོག་ཁབ་རྒྱག་པ། འགོག་ཁབ་རྒྱག་པ་ཟེར། ཨིན་གླད་དུ་ shot, jab, needle, inoculation ཟེར་སྲོལ་ཡོད།

Vaccine Candidate

A new vaccine that is still being tested and is not licensed.

འགོག་ཁབ་གྱི་དམིགས་སྒྲོ།

ཚོད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ་གང་ཞིག་བེད་སྤོད་གྱི་ལག་ཁྲེང་ཐོབ་མེད་པའི་འགོག་ཁབ་གསལ་པ་ལ་ཟེར།

Vaccine hesitancy

When a person is unsure about a vaccine and delays or refuses to receive the available vaccine.

འགོག་ཁབ་གཟེད་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ།

འགོག་ཁབ་ཐོབ་ཚོག་ཚོག་ཡིན་ཅུང་། འགོག་ཁབ་སྐོར་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་། པར་འགྲུངས། ཡང་ན་འགོག་ཁབ་རྒྱག་རྒྱུར་མོས་མཐུན་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གོ།

Variant (mutation)

Tiny changes in the genetic information inside a virus. Variants can occur when a virus multiplies or makes copies of itself.

རྒྱུད་འགྲུར།

ནད་སྲིན་ནད་གི་རིགས་རྒྱས་ལ་འགྲུར་བ་རྒྱུད་དུ་ཕྱིན་པར་ཟེར། ནད་སྲིན་རིགས་འདྲ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕར་སྐབས་སམ། ལྡན་འཕར་འབྱུང་དུས་རྒྱུད་འགྲུར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

Vial

A small container used to hold medicine

སྐྱེད་པ།

སྐྱེད་སྒྲུགས་སའི་སྤོད་རྒྱུང་ཅུ།

Viral vector vaccine

Contains a modified version of a different virus from the one that causes COVID-19. Inside the modified virus, there is material from the virus that causes COVID-19. This is called a “viral vector.” Once the viral vector is inside our cells, the genetic material gives cells instructions to make a protein that is unique to the virus that causes COVID-19. Using these instructions, our cells make copies of the protein. This prompts our bodies to build T-lymphocytes and B-lymphocytes that will remember how to fight that virus if we are infected in the future.

གཉན་སྲིན་ཕྱོགས་ལྡན་འགོག་ཁབ།

རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ ༡༩ པ་སློང་མཁན་གྱི་ནད་སྲིན་སྣ་མང་བཅོས་བཅོལ་བྱས་ཏེ་བཀོལ་བའི་འགོག་ཁབ་ལ་ཟེར། བཅོས་བཅོལ་པའི་གཉན་སྲིན་ནད་གི་རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ ༡༩ པ་སློང་མཁན་གྱི་ཆ་ཤས་དེར། གཉན་སྲིན་ཕྱོགས་ལྡན་ཟེར་ཞིང་། དེ་དང་ཚོའི་ལུས་ནད་སྐབས་རྗེས་དེའི་རིགས་རྒྱས་ཀྱིས། ལུས་ཀྱི་ཕྱ་ཕུང་ལ་རྟོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ ༡༩ པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དཀར་གྱི་རིགས་བཅོལ་གོས་པའི་བརྗོད་ཀྱི་རེད། བརྗོད་སྤྲངས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཚོའི་ཕྱ་ཕུང་གིས་སྤྱི་དཀར་གྱི་དོ་འདྲ་བཅོལ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ནད་རྒྱས་ T-lymphocytes དང་ B-lymphocytes བཅོལ་བའི་རྒྱུན་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་འོངས་པར་ནད་སྲིན་དོ་མ་དང་འཕྲད་སྐབས་དེ་ལ་འཛིང་སྤངས་དུན་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད།

V *Cont'd*

Viral shedding

When the virus made inside your body starts to be released into your surroundings. At that point, it may be spread or passed on to other people.

ནད་སྲིན་འགོ་བྱུང་བ།

རང་གི་ལུས་ནང་སྐྱེ་འཕེལ་བྱུང་བའི་ནད་སྲིན་ལུས་ཀྱི་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་ཉེ་ཁོར་དུ་འཕྲོར་འགོ་སྐབས་ལ་ཟེར། དུས་དེར་སྐྱེ་བས་དུས་མི་གཞན་ལ་ནད་འགོ་ཁྲིམ་བྱུང་སྲིད་པ་རེད།

W

Waning immunity

When your level of immunity gets lower and lower with time.

ལྷན་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ།

དུས་ཚོད་རིམ་སོང་གིས། རང་གི་ནད་འགོག་ལྷན་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཇེ་ཞན་ཇེ་སྐྱུག་ཏུ་སོང་བ།